

som prædikant bliver en del af den fortælling, der fortælles. Og så er der unægtelig lagt op til eventyr og rollespil af allehånde slags, hvad der mig bekendt da også optager umådelig megen tid på de to institutioner.

I en sådan sammenhæng er en prædiken, hvori fastholdes den synd og skyld, hvis radikalitet intet menneskeligt kan rokke ved, naturligvis en ubehagelighed. I hvert fald skal sådanne ting illustreres med erfaringer, mener Sanne Thøisen, og det er da også, hvad mange nutidige prædikener er fyldte af – ofte med en intimitet, som kan få en kirkegænger til at krølle tæer.

At forkyndelsen af Guds dom over mennesket og dermed af dets henvisning til barnet i krybben som Guds *fordring* er farlig, har Sanne Thøisen ganske ret i; det er faktisk derfor, den skal lyde. For at tage al menneskelig selvforståelse og krav om brugbarhed fra mennesket, som således med fordringen over sig sendes ud til livet og næsten, som også Mønsted præciserer i sin prædiken. Men at det er glæde, at det er sådan, harmonerer vist ikke med den på pastoralseminariet gængse forståelse af glæden.

Det er befriende at erfare, at enkelte blandt de vordende præster, der er tvangsindlagte til et halvt års ørkenvandring i pastoralseminariernes psykologiserende og brugsfikserede univers, ikke retter ind. Men tænk, hvis man lod det halve år afløse af et par regulære og saglige kurser i f.eks. kirkeret og liturgi- og salmehistorie og overlod det til sognebørn og studereværelsets skrivebord at lære præsterne op. Det ville være en sand lykke for folkekirken, og jeg er overbevist om, at de mange sammenbrud blandt yngre præster, som medierne kan berette om, ville tage af.

Jacques Ellul:

”Kristendommens forvanskning”

Tidehvervs Forlag

Pris 195 kr., forsendelse 30 kr.

Købes ved
Tidehvervs ekspedition.

CLAUS THOMAS NIELSEN:

Nationernes nødvendighed

Store civilisationer myrdes ikke, de begår selvmord

Arnold Toynbee

Der er vist ikke længere mange, som betvivler, at der i disse år raser en kulturkamp over hele

den vestlige verden, omend der formentlig stadig er mange, som ikke er klar over, hvor grundlæggende og betydningsfuld den er. I USA har den konservative, kristne og nationale side i kampen haft fremgang gennem 25 år, mens det i Europa har været stik modsat. Her har liberalismen, kulturradikalismen og globalismen domineret i en sådan grad, at det indtil for nylig ofte var forbundet med store sociale og arbejdsmæssige omkostninger at mene noget andet. Sådant er det ikke længere i alle europæiske lande. Også hos os blæser vinden nu den anden vej. I dag bliver ordet "sammenhængskraft" brugt lige så flittigt af opportunistiske politikere, som ordet "bæredygtighed" blev det i halvfemserne. Spørgsmålet er så blot, om der også er reel vilje til at drage de nødvendige konsekvenser, og om det i så fald vil være tids nok til at afværge den opløsning, som hastigt nærmer sig.

Det er under alle omstændigheder en kulturkamp, som formentlig vil afgøre den vestlige kristenheds overlevelse i en verden, hvor vi med nødvendighed ikke længere vil være de stærkeste, og det er som et indlæg i denne kamp,

Roger Scrutons glimrende pamflet "Nationernes nødvendighed" skal ses.

*

I løbet af de kommende årtier vil Kina blive verdens langt stærkeste magt. Om kun 20 år økonomisk og om 30-40 år militært. Og kort efter vil også Indien overhale USA. Det eneste, som kunne stoppe udviklingen, ville være Kinas opløsning som nationalstat og imperium, men der er intet i Kinas tidligere historie, som sandsynliggør en sådan opløsning. Det er svært i historien at finde samfund, der så hurtigt har gennemgået så omfattende sociale og økonomiske omvæltninger, som Kina har de seneste 20 år, uden at det har skabt betydelige spændinger. Men den særlige kinesiske form for oligarki synes ganske stabil, og skulle befolkningen blive individualiseret (og evt. kristen) i en grad, som skaber pres for yderligere politisk liberalisering og demokratisering, vil reformerne formentlig gradvist komme, således som det er sket i Japan, Taiwan, Korea o.s.v. Japan har formelt set haft demokrati i over 50 år, men det er jo kun efterhånden, som befolkningen i de seneste år er blevet individualiseret og vestliggjort, at det er blevet reelt i vores forstand. Indtil for nylig havde også Japan i realiteten en oligarkisk styreform,

Kina er strategisk, militært og alliancemæssigt i fuld gang med at forberede sig på at indtræde i rollen som verdens dominerende supermagt. Kinas behov for olie, gas og andre naturressourcer er af uhørte dimensioner, og med etableringen af nye gasledninger er f.eks. Kaukasus-regionen hastigt ved at blive forvandlet fra at være vestligt og russisk interesseområde til at være kinesisk. Snart vil såvel

Østasien som Kinas grænseområder mod vest være Kinas "baggård", hvor resten af verden ikke kan blande sig. På samme måde som Sydamerika siden Theodore Roosevelt har været USAs baggård. Kinas hunger efter naturressourcer vil i de kommende mange år helt dominere såvel verdenspolitikken som verdensøkonomien. Kina bygger f.eks. for tiden også atomkraftværker i et tempo, som langt overstiger mulighederne for på kort sigt at øge udvindingen af uran i verden. Det vil om et par årtier med nødvendighed være Yuan'en, som er verdens handelsvaluta, ganske simpelt, fordi det vil være den, som der handles mest i.

Om vi i den kommende generation undgår en storkrig, afhænger dels af USAs vilje til at acceptere sin nye rolle som andenviolin i overgangsfasen, hvor landet trods alt stadig har det mest effektive militær, og dels af Kinas vilje til at tage hensyn til USAs behov for oversøisk olie og andre naturressourcer.

Men Kina udviser en imponerende evne til at tænke langsigtet, så meget taler for, at Kina først for alvor vil sætte sin vilje igennem, når det står helt klart, også for USA, at en styrkeprøve på asiatisk territorium vil være alt for ulige.

Den helt altafgørende udenrigspolitiske opgave, som alle vestlige lande burde anes om i dag, er at få Kina med i en forståelse af, at det for alt i verden må forhindres, at der opstår en muslimsk atommagt udover Pakistan. Et atombevæbnet Iran med langtrækkende raketter, der kan nå Europa, vil skabe en helt uoverskuelig ustabilitet for Israel, for hele Mellemøsten og for Europa. Forskellen på islamistiske og andre atommagter vil jo være, at vi alle véd, at truslen ikke er tom, og derfor vil miste vor handlefrihed. Til en vis grad også indenrigspolitisk over for de – allerede nu hørbare – interne muslimske krav om skabelse af juridiske særordninger for muslimer og andre glidende ændringer i vores retssystem, efterhånden som deres antal vokser og vi reelt får to parallelle samfund inden for vore grænser.

*

Jeg skriver, at magtskiftet til fordel for Kina er uundgåeligt, og det er det også i dag, men ser man

bagud, så kunne der være sket meget andet. Den vestlige civilisation bebos trods alt stadig af op mod en milliard mennesker, og var Rusland ikke i 1917 blevet ramt af en så grusom skæbne men i stedet forsat sin modernisering, så ville landet formentlig i dag have en befolkning på 4-500 millioner og være en lige så stærk magt som USA. I stedet er Rusland i dag et åndeligt, moralsk og ikke mindst demografisk fallitbo. Befolkningstallet er faldet århundredet igennem, nu med omkring en million om året, gennemsnitslevialderen er faldet til under 60 år, og fertilitetsraten er i dag nede på 1,1, hvilket betyder, at den russiske befolkning vil være halveret om relativt få år. Omvendt vokser den muslimske fertilitet i Rusland. Muslimer udgør i dag omkring 20% af befolkningen, og andelen stiger stærkt.

På samme måde kunne meget være gået anderledes i Vesteuropa, men også her falder vor andel af verdens BNP drastisk år for år, ligesom vort (ikke-muslimske) befolkningstal er på vej til at blive halveret i løbet af et par generationer. I Spanien og Italien ligger fertiliteten helt nede på omkring 1,1 og 1,2 (inklusive muslimer). I Nordeuropa ligger den lidt højere, men her får vi også betydelig større hjælp fra de muslimske indvandrere, som har en fertilitet på 3-5, og som tegner sig for skønsmæssigt 15-20% af børnefødslerne i Danmark. Allerede nu er mere end 10% af børnene i første klasse muslimer. I f.eks. Bruxelles er 57% af alle nyfødte muslimer, og i f.eks. Malmø er tallet vistnok endnu højere. Søren Pind var formentlig den sidste danske politiker, som søgte at blive borgmester i en større danske by uden at have taget de muslimske stemmer i betragtning. Med den nuværende nordiske toldunion o.s.v. er Malmø i øvrigt demografisk set en del af København, hvilket ganske underminerer den danske udlændingelov.

Nej, Europa er på vej ud på sidesporet, og kun USA kan, hvis man har åndelig vilje til det, og evt. i skiftende alliancer med Rusland, Brasilien og Japan, beholde en betydelig indflydelse som verden tredjestørste magt efter Kina og Indien. Kina og Indien vil i

2050 begge have befolkninger på omkring 1,5 milliard, men Kina vil have langt det største BNP, og Indien vil formentlig opleve voldsomme problemer med sin store og voksende muslimske befolkningsgruppe, ligesom også hinduismens familiemønstre, kønsroller og samfundsmodel synes langt sværere at indpasse i en kapitalistisk økonomi. Ikke så umulig som islam, men dog med betydelige modhager. Kristendommen forkyndes i Kina ind i et tomrum og har endda mulighed for dér at blive den dominerende religion, hvilket efter al erfaring kun vil gøre Kina endnu stærkere.

Og i samme omfang, som Kinas magt vokser, vil de internationale organisationer og systemer, som har vestens dominans som deres forudsætning, visne bort i deres nuværende form. Det gælder FN, Verdensbanken, WTO, den internationale straffedomstol o.s.v. De bygger alle på specifikt vestligt (omend delvist 'kættersk') tankegods, de er såvel ideologisk som geografisk placerede i vesten, og de har vestens reelle post-koloniale verdensherredømme som nødvendig forudsætning. Man kan jo ikke have beslutningsorganer uden mulighed for magtanvendelse; derfor kan disse organisationer kun eksistere, så længe vestens nationalstater har militært og økonomisk overherredømme.

Derfor vil de forsvinde, eller helt ændre indhold, i takt med, at verdens økonomiske, militære - og til slut: åndelige og kulturelle - centrum forskubbes.

*

Alt dette handler Scrutons pamflet ikke direkte om, men det er i dette lys, den må læses. Hvordan vil de europæiske lande indrette sig i den kommende nye verdensorden? Hvordan vil de europæiske lande og deres hastigt skrumpende befolkninger gå fremtiden i møde?

Svaret fra de europæiske eliter har siden anden verdenskrig, på ganske absurd og selvmorderisk vis, været en dobbelt underminering af de suveræne territorialstater, der har domineret Europa siden senmiddelalderen, og som har været en nødvendig forudsætning for, at vor kultur objektivt set er

menneskehedens største succes-historie.

For det første en underminering gennem overdragelse af suverænitæt til en stadig stærkere union af europæiske lande, og for det andet ved at underkaste sig en international retsorden, som i betydelig grad begrænser landenes mulighed for at beskytte deres egne borgere. Det er i dag ved at gå op for mange, at denne kurs er direkte selvmorderisk, og om dette handler Scrutons bog: "Nationernes nødvendighed."

Scruton har to anliggender: Dels at vise nationalstatens enestående funktionsevne og levedygtighed, og ikke mindst dens enestående evne til at sikre fred og retssikkerhed for borgerne, og dels at påvise, at internationalismen ikke blot er en farlig vej, men også indeholder en fundamental selvmodsigelse, som med nødvendighed vil medføre dens undergang i det øjeblik, den har nået sit mål.

FN og EU er, skriver Scruton "parasitter på den nationale loyalitet og ville ikke kunne overleve uden den. Følgelig, hvad enten vi adlyder dem eller trodser dem, er disse transnationale organisationer dømt til at forsvinde. Den kloge kurs er at sikre, at vore territoriale jurisdiktioner overlever krisen. Med andre ord, at holde fast ved nationalitet for enhver pris."

Demokratiet og retsstaten skylder national loyalitet deres eksistens, for de forudsætter begge et "fælles vi". Et på forhånd fastsat "fællesskab af fremmede", der ikke nødvendigvis kender hinanden, men som bebod et fælles territorium, og som, selvom der kan være forskellige traditioner og til en vis grad forskellige religiøse skikke, alligevel har så meget overlappende åndelig horisont, at "vi'et" giver mening. Dette "vi" skaber det offentlige rum, og det skaber viljen til at bringe ofre for mennesker, man ikke kender, men som er omsluttede af "vi'et". Og ikke mindst: "Vi'et" er den instans, som styret står til ansvar over for. Ansvarligheden skabes ved, at borgerne har travlt med at håndhæve den, på samme måde som rettigheder ikke skabes ved at blive erklæret, men ved, at borgerne har travlt med at håndhæve deres rettigheder, hvadenten de så er nedskrevne eller ej.

Ingen forfatning har indeholdt

så mange frihedsrettigheder som den sovjetiske, men der var intet rum, hvori befolkningen kunne håndhæve dem, og magthaverne stod ikke i et direkte afhængighedsforhold til borgerne. Derfor var rettighederne med nødvendighed blot endnu et redskab, som kunne bruges mod befolkningen. På samme måde er det med de rettigheder, vi så nådigt får skænket af EU og FN. Heller ikke her er der noget offentligt rum, hvori borgerne kan håndhæve deres rettigheder, og de virker derfor kun til at indskrænke borgerens reelle rettigheder.

Hvor langt ud vi juridisk set er kommet, ses af, at man i ly af krigen mod terror også i Danmark har ophævet kravet om, at en forbrydelse også skal være strafbar i ens eget land, før man kan udleveres, og derfor skal vurderes ved en domstol først. Det betyder, at man f.eks. som dansker nu kan udleveres til Tyskland for en forbrydelse, der slet ikke er strafbar i Danmark. Og samtidig er xenofobi og 'hadefuld tale' blevet gjort til europæisk udleveringsgrund! En belgier blev for nylig frikendt for udsprede af nazisme ved en domstol i Belgien. Det tyske politi udstedte imidlertid en international arrestordre på ham. Det belgiske politi tøvede, men under et ophold i Holland blev han arresteret og, med henvisning til den nye lovgivning, udleveret til Tyskland, hvor han kan idømmes op til ti års fængsel. Han har ikke spredt sine holdninger i Tyskland, men tyskere kan læse dem på internettet! Manden har altså foretaget sig noget i Belgien, som ikke er strafbart i Belgien, men for dette kan han nu idømmes op til 10 års fængsel efter en lov i et fremmed land, hvor han intet havde gjort. Manden er muligvis nazist og i så fald aldeles usympatisk, men det ændrer jo ikke ved det uhyggelige ved, at denne mulighed gør borgerne principielt retsløse. De kan dømmes for overtrædelse af love på fremmede sprog, som ingen kan forlange, at de kender. Og tænk, hvad det ikke kan udvikle sig til, når xenofobi nu også er anerkendt som international udleveringsgrund! Når en dansk statsborger ikke længere har ret til at få vurderet sin sag ved en dansk domstol før udlevering og derfor kan dømmes for noget,

han har gjort i Danmark, og som ikke er strafbart hér, så er retssikkerheden principielt ophævet. At nationalt og demokratisk sindede danske politikere er gået med til dette, er en komplet gåde, og der bør hurtigst muligt gøres noget ved det.

*

Demokratiet er ikke skaberen af det offentlige debatrum, af retsordenen og af de styrendes ansvarlighed; det er tværtimod således, at demokratiet er et logisk produkt af territorialstaten og dens gensidige loyalitet og ansvarlighed mellem herskere og befolkning.

Der findes ganske vist andre muligheder for folkeligt fællesskab end territorialstaten. Der findes stammefællesskabet, og der findes det religiøse fællesskab, men ingen af disse skaber mulighed for en retsorden eller gensidig loyalitet. De er ikke nationer, men medlemsskaber.

Det har da også vist sig i praksis umuligt at skabe demokrati og retsorden under andre forhold end der, hvor den nationale og territorialt definerede loyalitet eksisterer. Uden denne gensidige loyalitet mellem de styrende og folket vil de styrende, efter at de – evt. ved et demokratisk valg – er kommet til magten, se enhver opposition som en trussel mod styret, og samtidig vil de dele af befolkningen, som tilhører en anden stamme eller trosretning, ikke kunne betragte regeringen som legitim og frivilligt indordne sig under dens beslutninger.

Det demokrati og den retsorden, man f.eks. er ved at påtvinge Irak, kan umuligt kaldes demokrati i vores forstand. Det er sikkert det bedst mulige, men det kan, selv under de heldigste omstændigheder, kun blive til en organiseret måde at kontrollere magtfordelingen mellem stammer og trosretninger. Selv de bedste love og forfatninger implementeres jo ikke ved, at de bliver besluttet, men ved, at der findes et folkeligt "vi", som anser dem for at være legitime, og som derfor har en fælles interesse i af håndhæve dem. Kun den suveræne nationalstat kan indeholde fælles ansvarlighed. Scruton skriver: "Ansvarlighed over for fremmede er en sjælden

gave, og i moderne verdenshistorie har kun nationalstaten og et nationalcentreret imperium rent faktisk præsteret det."

Det er da også, som Scruton påpeger, påfaldende, at det eneste virkelige argument for de seneste 50 års bestræbelser på at afskaffe de europæiske nationalstater er rent negativt, nemlig påstanden om, at nationalstater forårsager krige. For det første kan hertil siges, at der intet belæg findes for, at transnationale stater i mindre grad forårsager krige; de skaber jo tværtimod ofte den værste og mest dødbringende form for krig, nemlig borgerkrigen. For det andet er det, som Chesterton har sagt, lige så meningsløst at afvise patriotismen, fordi den kan føre til krig, som at afvise kærligheden, fordi den kan føre til mord. Den aggressive nationalisme er ikke den nationale loyalitets normaltilstand, men en del af dens patologi, på samme måde som jalousimordet er en del af kærlighedens patologi. Og den patologiske tilstand har det oven i købet med kun at optræde, når nationalstaten er truet, således som den nu er det. Også af denne grund har vi europæere i dag meget at frygte. Også fra vore egne befolkninger.

EU er et frygtelig farligt eksperiment, men som Scruton så rigtigt påpeger, så skyldes det ikke, at EU truer med at få succes. For Unionen kan kun eksistere, så længe den har den nationale loyalitet at snylte på. Den henter al sin legitimitet fra nationalstaterne, og i det øjeblik, den når sit mål, nemlig afskaffelsen af enkeltlandenes nationale jurisdiktion, så vil den helt miste sin legitimitet og mulighed for retshåndhævelse. Og skulle det på vejen lykkes at få undermineret den nationale loyalitet, så er det den klokkeklare vej til despoti, retsløshed og anarki.

Også de regerendes ansvarlighed er ganske enkelt et biprodukt af national suverænitet, hvilket tydeligst ses, når vore eliter drager udenlands og allernådigst vedtager såkaldte universelle rettigheder. Som Scruton skriver:

"Rettigheder bliver ikke til, blot fordi de bliver erklæret. De bliver til, fordi de kan håndhæves. De kan kun håndhæves, hvor der er retsorden. Og der er kun en retsorden, hvor der er fælles lydigh-

hed, hvor også den størrelse, der håndhæver loven, er underkastet den. Uden nationalstaten er disse tilstande aldrig opstået i moderne tid."

Klarere kan det ikke siges. Og det følger heraf, at nationalstaten må lade alle andre hensyn vige, hvis det er dens egen sammenhængskraft, som står på spil. Så kan det være nødvendigt med tiltag, som man under andre forhold ville være tøvende over for. Og det er jo den situation, vi står i nu.

Især efter de østeuropæiske landes indtræden i EU er spørgsmålet jo ikke længere, om EU går sin opløsning i møde; spørgsmålet er alene, hvor meget der i det enkelte land er tilbage at bygge på, når det sker. Unioner kan opløses, og traktater kan rives i stykker, men demografiske kendsgerninger er nu engang uomgængelige vilkår, og hvis islamiseringen af Europa fortsætter bare et par årtier endnu, så vil de fleste vesteuropæiske lande ikke længere være til at redde, men langsomt ophøre med at være retssamfund og demokratier og til sidst helt glide ud af den vestlige kristenhed. For enkelte lande er udviklingen tilsyneladende allerede nu uundgåelig, og det er sandsynligt, at udviklingen på et tidspunkt bliver forstærket af en glidende udvandring af europæere til USA. De første, der rejser, vil naturligvis være de få tilbageværende kulturradikale.

Kun ved, at nationalstaterne tager deres fulde nationale suverænitet tilbage, kan de europæiske befolkninger få mulighed for at bestemme deres egen skæbne. Det er ikke for sent, men uret tikker hurtigt.

Derfor er Scrutons bog så væsentlig. Den koster kun 49 kr., og nogen burde indkøbe et eksemplar til samtlige medlemmer af folketinget.

*

For nogle måneder siden var jeg en uges tid i Venedig. Til forskel fra for 20 år siden er Venedig nu en by næsten tømt for fastboende. Til morgenmessen i den enorme Markuskirke var der kun en halv snes gamle mennesker, og præsterne ville i Danmark have været på pension i 20 år. Men når vi bagefter sad ved kajen uden for

dogepaladset og fik vores morgenkaffe, så strømmede titusinder af amerikanere, japanere og kinesere hver dag ind fra krydstogtskibene. Venedig er forsvundet som italiensk by og er nu ved at afslutte sin forvandling til et smukt restaureret museum, hvor oversøiske turister kan drømme sig tilbage til et Europa, der var engang, og som også er en del af deres rødder. Er det et billede på hele Europas fremtid, eller vil de enkelte lande atter finde styrke til hver især at tage deres skæbne på sig?

Skal det ske, kræver det langt mere end en overfladisk beslutning om at gøre det. Det kan i realiteten kun ske som en bivirkning af en genbesindelse på det åndelige fundament, som skabte os. Også hvis man ønsker en fremtid for Danmark, er det vigtigste derfor dette: At gå i kirke på søndag. Og tage sine børn med.

En åndeligt selvbevidst civilisation vil altid som Fugl Fønix genopstå af asken. Civilisationer myrdes nemlig ikke, de begår selvmord. Først åndeligt og så materielt.

*Roger Scruton:
Nationernes nødvendighed.
Dansk Samling.
54 sider. 49 kr.*

”Tonen”

”Den rette tone” er altså usaglig, d.v.s., den skyer den ubehagelige virkelighed som pesten. Det er som regel meget dårlig tone at gøre opmærksom på, hvordan sagen virkelig forholder sig. Man trøster sig med, at ord kan have en selvstændig værdi, selv når de intet har med virkeligheden at gøre. I Martin P. Nilssons bog ”Den romerske kejsartiden” fremhæves det, at det skæbnesvangre for tidens kultur bl.a. var retorikkens, den sproglige ordkunsts altbeher-

skende stilling i åndslivet. Frasen dyrkedes for dens egen skyld. Da vidste man i sandhed, hvad der var "den rette tone", og man forstod at bruge den. Man brugte de samme humane fraser i samfundet som vor tid, og de samme ydmyge fraser i kirken, - samtidig med, at samfundets brutaliseredes og kirken verdsliggjordes. Og optimisterne mente dengang som nu, at disse fraser var en ufrivillig hyldest til det gode og rigtige ...

Personlighedsspaltning: det er resultatet af iveren efter "den rette tone"; løgn kort sagt; en stadig voksende kløft mellem det talende og det eksisterende menneske. Og man må huske, at "den rette tone" glemmes heller ikke, når man forhandler med sig selv. Derfor kan det godt siges, at interessen for "den rette tone" gør os ikke blot usaglige, men også upersonlige – i den forstand nemlig, at det aldrig er det virkelige, eksisterende menneske, der taler eller tiltales. Manden selv træffes aldrig hjemme, men derimod alle hans meninger, alle hans gode og pæne ord, hele hans moral og religion – kort sagt: hele den luft af venlig overbærende, overlegen from og pæn kristenkærlighed, som vi omgiver os med. Vi er så parate til at tilgive – og nyder vor overlegenhed og bevidstheden om, at vi har god tone lige til det inderste. Og vi bevarer vor kristelige selvbeherskelse. Den rette og gode tone er, set fra dette synspunkt, at ligne ved de kalkede grave, der synes dejlige udvendigt, men indvendigt er fulde af døde ben og al urenhed: bitterhed, vrede, ligegyldighed over for vor næste. Man har kun at trøste sig med, at "den rette tone" er bevaret.

Derfor er der i grunden kun én ting at sige om "den rette tone": Lad os kaste den over bord! Lad os tabe al interesse for den!

Tage Schack, 1928.

Miraklet

Prædiken til juleaften

Luk.: 2, 1-14

To hundrede præster i den danske folkekirke har i en fælles erklæring annonceret, at de vil benytte deres juleprædiken til at protestere mod regeringens udlændingepolitik. Juleevangeliet tvinger os, siger de. For juleevan-

geliet fortæller, at også Jesus og hans forældre var en slags udlændinge, som blev nægtet ophold i det fremmede. Teksten nævner jo, at der ikke var "plads til dem i herberget", og hvad kan disse ord være andet, spørger de, end et klart og tydeligt udsagn om de politiske forhold i dagens Danmark?

På denne måde har to hundrede danske præster på forhånd udlagt teksten, og det må nødvendigvis betyde, at der i mindst to hundrede danske kirker lige nu bliver prædikeret over Jesu fødsel, som var denne mægtige, kosmiske begivenhed ikke andet end en kritisk kommentar til den danske udlændingelov. Juleevangeliet er blevet devalueret. Er blevet til et læserbrev, et indlæg i debatten.

Personligt synes jeg, den slags er både sølle og sørgeligt. Det er sølle, når mennesker tror, deres ord bliver mere vægtige, fordi de optræder i flok, og så er det ikke mindst sørgeligt, fordi man således i en del danske kirker og menigheder slet ikke får lov at holde jul i år. Julen er simpelthen forsvundet. Glæden er forsvundet. Og alt sammen sker det, fordi præsten ikke kan se forskel på Guds ord og sine egne forvirrede synspunkter. Fordi den største af

alle begivenheder blev forvandlet til et stykke trist og tanketom polemik.

Vi er ikke samlet her i Ullerslev kirke på denne hellige aften for at høre et eller andet menneskes uforgribelige mening om dette eller hint. Vi er samlet for at høre Gud tale til os. Vi er samlet om den underfulde forvandling, som Marias barn bragte ind i vores liv. Vi afholder den glædeligste og højtideligste af alle fester, fordi et mirakel er sket, som for altid har forandret os og den verden, vi lever i.

Juleevangeliet fortæller om det med al tydelighed. En engel kommer i stråleglans til hyrderne på marken og forkynder dem de på een gang glædelige og rystende ord: "Frygt ikke, thi se jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket. Jer er i dag en frelser født i Davids by; han er Kristus, Herren, og dette skal være jer et tegn: I skal finde et barn, svøbt og liggende i en krybbe!".

Som disse ord lød til hyrderne, lyder de til os. Og lige fra vi var ganske små, har de været med os: gennem opvæksten, gennem voksenlivet og i livets mange storme. Frygt ikke. Frygt ikke. Jer er i dag en frelser født, som er Kristus, Herren.

Glemsomme, overfladiske og egensindige er vi, og derfor vil Gud, at vi skal høre budskabet igen og igen. I perioder syntes vi, det var ligegyldigt. I perioder tog vi det slet ikke alvorligt og troede ikke på det. Men ordene fulgte med os med en trofasthed, som kun Gud besidder. I baggrunden af vores vante, retlinede, rationelle hverdag lød ekkoet fra miraklet: At midt i vores daglige virkelighed udfolder sig et under, som insisterer på, at vi ser det.

"Nå ja", vil kritikeren spørge, "hvem tror på mirakler i dag?". Og mange vil ryste samtykkende på hovedet: "Nej, hvem tror vir-

kelig i alvor på, at mirakler er en mulighed?”.

Men svaret er, at det gør kristendommen.

Vores tro, vores dåb, vores jul og hele den kultur, som kristendommen har indlejret os i, er alt sammen funderet på visheden om, at mirakler sker. Vi tror, at Gud blev menneske i Jesus julenat. Ved et mirakel. Vi tror, at vi selv blev Guds børn. Ved et mirakel. Vi tror på syndernes forladelse og de dødes opstandelse. Ved et mirakel. Ja, i det hele taget tror vi på, at vældige, underfulde forandringer er mulige i vore liv, fordi Gud er kommet til os i Kristus og har vist os, hvordan det sker.

Uden miraklet ville alt stå stille. Alt ville være nødvendighed og iskold skæbne. Hvad der hænder os, det hænder, fordi det *skal* hændes, og mere er der egentlig ikke at sige om det.

På denne fatalistiske måde tænker og tror en religion som islam. På denne måde tænker og tror såmænd også store dele af vores moderne videnskab. Ja, således tænker og tror vi alle, når vi fortvivlet frygter, at alting er forudbestemt, og at ingenting kan ændre afgørende ved vores liv. Uden miraklet er livet ikke andet end udsat død.

Og nøjagtig derfor er juleevangeliet den store befrielse. Med Jesus-barnets komme blev forandringen født. Vi ledes ikke som livløse dukker af en skæbne, som selv er død, men den levende Gud kalder på os hver især og beder os kærligt om frivilligt at gå ad den vej, som er hans. Det skete ved dåben, at han tog os til sig som sine børn. Det sker i dette øjeblik, da hans øjne hviler på os og han taler til os som en far. Frygt ikke, siger han. Frygt ikke. Thi jeg er hos jer og jeg er kommet til jer for at lade mægtige undere ske.

Julenat kom forandringens mulighed ind i vore liv. Og med den kom også håbet, som aldrig nogensinde vil forlade os igen, så længe vi stoler på, at Jesu Kristi

far er også er *vores* far, frelser og skaber.

”Tror du virkelig, at Jesus blev født af en jomfru? Tror du, han kunne gå på vandet? Tror du, at nadveren virkelig er hans legeme og blod? Tror du på Paradiset og de dødes opstandelse?” – Sådan spørger konfirmanderne mig sommetider, og jeg svarer dem, som sandt er: ”Ja, det tror jeg på”.

Når vi tror, at Jesus er Guds søn, som kom fra sin himmel hinsides universet for at være hos os, hvad skulle da forhindre noget som helst mirakel, som biblen fortæller os om? Det største under af dem alle, er jo det, at han *kom*. Det egentlige under er jo det, at han lod sig føde. Det er miraklet, at det overhovedet nogensinde blev jul, og at vi midt i vores virkelighed og hverdag har fået denne fest, hvorved alt det gamle er blevet nyt igen.

Det er intet under, at alle børn glæder sig til jul. Eller rettere: Det er lige præcis vidnesbyrdet om det mægtige under, som er sket med os alle: at der er kommet en glæde ind i vores tilværelse, som rummer alle andre glæder i sig. At der er blevet åbnet en dør i vores sind, som lader os se hinsides verdens ende. At der er sket noget, som er fuldstændig forskelligt fra alt andet, der er sket.

Dette er julens budskab. Dette er budskabet, som intet menneske selv kunne finde på. Dette er ordet fra Skaberen selv til os i vintermørket om, at også i vores liv skal trængslerne få en ende, og da skal solen, varmen og foråret komme og aldrig forlade os igen.

Glædelig jul i Jesu navn.

Amen.

Søren Holm

Tidehvervs Forlag

Jens Christensen: Konfrontation. Islam og kristendom. 448 sider. 295 kr.

Edmund Burke: Tanker om den franske Revolution. 252 sider. 259 kr.

Ole Hasselbalch: Viljen til Modstand. 73 sider. 35 kr.

Søren Krarup: Det tavse Flertal. Konservative Essays. 158 sider. 75 kr.

Søren Krarup: Synd tappert! 103 sider. 50 kr.

Tage Schack: Prædikener. 304 sider. 50 kr.

Martin Luther: Mod tyrken og jøden. Tre udvalgte skrifter oversat af Chr. Truelsen. 225 kr.

Monica Papazu: Det sidste slag på Sol-sortesletten - Den nye verdensorden, den nye totalitarisme. 125 kr.

Desuden udkommet på forlaget Aros, men til salg ved Tidehvervs ekspedition:

Vilhelm Krarup: Opgørets Nødvendighed. Ord til øjeblikket - fra et langt liv. 204 sider. 100 kr.

Reklamationer over ikke modtagne numre skal ske inden udsendelsen af næstfølgende numre

Tidehverv udkommer med ti numre om året (ikke juli og august) årsabonnement i 2006 425 kr. Enkeltnumre 45 kr. plus porto

UDGIVET AF
Majken Frost
Jesper Høgenhaven
Søren Krarup
Jesper Langballe

REDAKTØR
Søren Krarup, Tolbodgade 53² tv.
1253 København K
tlf. 33 89 27 31

EKSPEDITION
Sognepræst Hans Erik Apelgren,
Søndergade 2, Asferg, 8990 Fårup
tlf. 8644 3372 · Giro 2 02 77 55

SATS og TRYK
BL Grafisk, Skærbæk,
tlf. 7475 1500